

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVII.

V Celovcu, 10. oktobra 1898.

Štev. 28.

Iz „Lisjakovega“ gnjezda.

(Dopis iz podjunske doline.)

„Kmeti List“ se spodtika v svoji 8. številki nad premoženjem rimske cerkve v Avstriji in sestavlja račun, po katerem ima cerkev, kakor piše on, v Avstriji 600.769.890 goldinarjev premoženja. Ko sem ta list čital, mislil sem si v začetku, „glejte ga lisjaka, kako mu leži na srečo blagostanje cerkve. On vendar ni tako napačen, kakor ljudje govorijo in veselil sem se tega koraka zvi-tega lisjaka. A moje veselje bilo je kratko. Komaj sem prišel do drugega oddelka, kjer nekaj iz „proklete“ „Bozener Zeitung“ prepisuje, pa sem rekel: „Glej šmenta, kam lisjak taco moli“. Lisjak ima sicer samo kriv rep, a on si mnogo prizadeva, da bi dobil tudi kriv nos, in kakor vidimo se mu bode tudi posrečilo. To se vidi iz marsikaterih znamenj, katere je dobil od „krivonoscev“.

Če prebiraš liberalne ali socijaldemokratske liste („Svinjered“ in druge), ali pa če greš na njih shode — stavim sto na eno, da se bo tam govorilo o velikanskem premoženju cerkve, ki ima menda toliko denarja, da bi lahko cel svet kupila. Ta krivonosa zvitost — ki je za lisjaka jako značilna — je tudi nevarna, kajti marsikateri kmet ali delavec si misli, da ni bolj srečnih ljudi na svetu, kakor je duhoven ali menih, že zavolj tistih milijonov, katere ima cerkev. A drugi bo spet rekel: „To nam nikdo ne bo pravil, koliko premoženja ima cerkev, in tudi ona sama ne bode kazala svojega bogastva pred svetom“. Pri vsem tem pa vendar lahko in natančno premoženje katoliške cerkve na Avstrijskem pokažemo, kajti vlada ima (hvala liberalizmu!) tako skrb za cerkveno premoženje, da prej na vse drugo pozabi nego na to.

Cerkveno imetje v zemljiščih in posestvih je namreč ravno tako vknjiženo, kakor kmetstva in druga posestva; kar je pa premakljivega imetja, to ima popolnoma država v svojih rokah in to so obligacije, rente itd. Če hoče cerkev kaj prodati ali kupiti, mora vse natančno deželni upravi naznani, in Bog obvari jo pred kaznijo, če bi kedaj to opustila.

Potemtakem je nam lahko zvedeti, koliko premoženja ima cerkev na Avstrijskem brez Ogerske, in tako vam hočem izdati skrivnost, katero je

„Kmeti List“ dolgo iskal in slednjič v umazaneji, in kakor sam pravi, v „prokleti“ „Bozener Zeitung“ našel: Cerkev imela je po proračunu od leta 1894. 331.571.676 goldinarjev ali v kratkem 331½ milijonov premoženja, tedaj za okoli 270 milijonov manj, kakor je znal zadnjič lisjak povedati. Omenim pa, da je bilo tega leta 37 stalnih cerkv, 43 škofov in nadškofov, 130 stolnih in korarskih zborov in proštij; samostalnih pastirskih postaj (župnij, kaplanij itd.) pa je bilo 14.000, katere je oskrbovalo 16.000 duhovnov. (K temu moramo še prištevati samostane, v katerih stanujejo menihi in nune, ker mora cerkev tudi za te skrbeti.)

Če računimo obresti zgoraj omenjenega kapitala, tedaj najdemo, da na eno osebo veliko manjši plačilo odpade (okoli 293 gld.) na leto, nego na urednika kakega umazanega „kmetkega“ ali socijaldemokratskega lista, čeravno mora duhoven najmanj 16 let študirati.

Iz teh vrstic in števil vidimo, da ima cerkev nekaj premoženja, in ker ravno o tem govorimo, pogledjmo malo dalje in vprašajmo, odkod ima cerkev svoje imetje?

Vsak, ki ima pamet in vero, vé, da je naš Gospod Jezus Kristus vstvaril cerkev kot vidno društvo, katerega členi so ljudje, katerih truplo je vstvarjeno iz zemlje, ki morajo tudi jesti in piti, se oblačiti itd. Tako društvo mora zato ravno zagraditi tudi pozemeljsko premoženje imeti, da se more vzdržati. Če je Bog vstvaril sv. cerkev, dal jej ni samo zmožnost za vstrajanje, ampak tudi pravico do pozemeljskega imetja. Kakor nas pa zgodovina uči, bil je pred vsem blagoslov božji, ki je cerkev obogatil, in tudi tukaj kakor povsod drugod so se vresničile besede sv. pisma: „Iščite pred vsem nebeško kraljestvo in drugo vam bo dodano“. Dobro vem, da se mi liberalci smeji, če govorim o blagoslovu Gospodovem, kajti njih vera je mrtva; vendar pa bi jih na vidni razloček med blagoslovom in šibo božjo opozoril:

Na Laškem imeli so sv. Oče do leta 1870. svojo cerkveno državo. Cerkveni leksikon nam predočuje plodonosno gospodarstvo v tej državi: „Od leta 1815. do 1858. zvišali so se dohodki od 7 na 14 milijonov. Dolg od leta 1849. (2½ milijona) se je leta 1858. popolnoma poplačal in ostalo je še 143.000; tako so gospodarili sv. Oče. Kako se Laška dandanes v gospodarskem oziru obnese, je

vsakemu dovolj znano. Pomislite samo, koliko delavcev gré po Avstriji in Nemčiji si kruha iskat, ker jim doma vsega primanjkuje. Rim pred 50. leti (kot papežovo posestvo) nezadolžen, plačuje obresti za 150 milijonov frankov. Tudi zasebna posestva velikašev gredo vedno bolj rakovo pot. Mnogo vitezev je svoje milijone zgubilo, drugi so prodali svoje palače ter srečno odnesli pete. Delavcev najdeš na tisoče brez dela, s praznim želodcem. To je žalostno stanje na Laškem; le dva napredka je storila Laška. Dolgove in ogromno število zločinov mladih ljudi.

Koga je spremljal božji blagoslov, vidite iz podanega; ta je tedaj prvi vir cerkvenega premoženja.

Drugi vir so darovi katoličanov. Kdor le malo zgodovino pozna, vé, da je bila katoliška zavednost v prejšnjih stoletjih mnogo boljše od sedanjega časa. Na drugi način se po zgodovini blagi darovi, kakor ustanove za cerkve in duhovnike, bolnišnice, samostane itd. ne dajo tolmačiti, kakor jih najdemo koncem srednjega veka. Tako n. pr. je Albrecht II. toliko radodarnost skazal menihom v Gaming-u, da so se branili z besedami: „Milostljivi gospod, dovolj je, ker imamo odveč za svoje življenje.“ Takih daril najdemo jako obilno v cerkvenje zgodovini; dà, tako daleč nam še posegat ni treba, pogledjmo le oporoke celovških mestjanov, drugih Korošcev ali Avstrijanov prejšnjih stoletij in našli bomo stoterokrat opombo: toliko denarja ali to moje posestvo dobi ta ali ona cerkev itd.

(Dalje sledi.)

Dopisi prijateljev.

Kronski darovi za velikovško šolo. Dne 20. sept. pri več. župniku Val. Šumahu v Šmihelu nad Pliberkom zbrani duhovni tovariši 15 kron; več. g. dekan H. Angerer še posebej 10 kron. Č. g. Volb. Serajnik, kaplan v Tinjah, 5 kron 50 belic. Neimenovan 4 krone. G. stud. jur. Ferdo Müller čisti dohodek od do sedaj prodanih celovških razglednic 34 kron 40 belic. Zgubljena stava 2 kroni. Skupaj 70 kron 90 belic. Lepa hvala vsem darovalcem! Živel nasledniki!

Iz Celovca. (Družba sv. Bonifacija) za krško škofijo, ustanovljena od mil. g. knezoškofa Jožefa z namenom: revnim cerkvam v krajih, kjer stanujejo zraven protestantov, pomagati pri zidanju, popravljanju ali v drugih zadevah, raste od leta do leta, kakor kaže sledeče poročilo: Do-hodkov bilo je: a) Darovanje v nedeljo sv. rož-nega venca 1897. leta: 445 gld. 98 kr.; b) udje

Podlistek.

Poročilo

družbe vednega češčenja najsv. zakramenta in oskrbovanja cerkvene oprave za revne cerkve v Krški škofiji za leto 1898.

Letošnja razstava cerkvenih oblačil otvorila se je dne 2. septembra ob 11. uri dopoldne v Celovcu ob navzočnosti mil. gospoda knezoškofa dr. J. Kahan-a, družbene predsednice grofice Adelgunde Rosenberg-Orsini in mnogo odličnih gospodov in gostov. Vodja družbe za češčenje sv. Rešnjega Telesa in napravo cerkvenih oblačil, preč. g. dr. Alojzij Cigoj, O. S. B., je podal sledeče letno poročilo:

Od zadnje razstave cerkvenih oblačil je minulo ravno leto. Ko poročam o delovanju družbe za češčenje sv. Rešnjega Telesa in napravo cerkvenih oblačil v minulemu letu; veseli me, da morem povedati mnogo ugodnega. Glavna družba v Celovcu kakor 54 podružnic po deželi je ostalo v vsem zvestih svojemu namenu. Posamezno nazadovanje pri družbi, katere pravila ne vežejo udov pod grehom, marveč samo priporočajo in uravnavajo bogoljubno, zaslužno delo, nikakor ni čudno, in se odpravlja s tem, da pristopajo novi udje in ustanavljajo nove podružnice. Na primer so v Zgoranjem Milštatu ustanovili podružnico, ki mnogo obeta. V Šmihelu nad Pliberkom se je pred kratkem ustanovila podružnica z že

157 udi, ki v vsposbudu vsej fari na štiri nedelje v mesecu molijo od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer pred tabernaklom, da tam božjega Zveličarja častijo, zahvaljujejo in prosijo novih dobrot in milostij. Uravnano je tako, da vsako uro ob enem molijo 3 udi, ki se po uri menjajo. Enaka navada je tudi v versko mešani župniji Nemški Plajberg. — Sicer opravljajo podružnice mesečno molitveno uro navadno skupno pred izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom. Udje glavne družbe v Celovcu opravljajo molitveno uro zasebno. Zato pa se zbirajo vsako četrto nedeljo v mesecu h skupni službi božji v cerkvi svetega Duha, kjer se moli in daruje za žive in mrtve ude ter se izročajo društvene zadeve dobroti previdnosti božji. Petje in orgljanje oskrbuje častiti uršulinski samostan. S službo božjo je združeno skupno sv. obhajilo in pridiga o presvetem Rešnjem Telesu, katero ima že mnogo let monsignor preč. g. Jožef Müller. Enako se pridiguje za naše ude tudi v Volšberzi, Št. Andražu in Beljaku.

Doneskov za napravo cerkvenih oblačil za revne cerkve je došlo dosti. Hvala za to častivrednim gospodom dušnim pastirjem, ki vodijo podružnice. Pri glavni družbi v Celovcu požrtvovalno pobirajo doneske za družbo gospodične: Karolina Deschman, Katinka Lorberg, Rezika Moschitz in Lizabeta Weinländer. Gospa Ana Pichler pod vodstvom družbine podpredsednice baronice Marije Meyerhofer oskrbuje tajniške posle. V Št. Andražu pobira doneske gospa Vetter.

Med gospejmi, ki prav umetno in sicer brezplačno izdelujejo cerkvena oblačila, treba v

prvi vrsti imenovati družbino predsednico grofico Rosenberg-Orsini z njenima sestrima. Po prizadevanju podpredsednice Marije Meyerhofer so pri napravi cerkvenih oblačil dalje sodelovale na razen način: grofice Groteneg, Dubsky in Potdatzky, baronice Mac Nevin, Nengebauer, Tschok, Maly, Ida Meyerhofer, pl. Obich Dornstein, gospodična Kupelwieser itd.

Tako je po združenih močeh bilo družbenemu odboru mogoče, ugodno rešiti vse došle prošnje. 30 cerkv se je obdarovalo brezplačno, 7 za zmerno odškodnino. Razdelilo se je več oltarnih prtov, blazin, alb, koreteljnov, korporalij in druge prtenine, več obramnih velijev, oblačil za cerkvenike in strežnike, 18 mašnih plaščev z vsem potrebnim in 5 pluvijalijev.

Račun se polaga vedno od 1. januarja do zadnjega decembra. Po tem so 1897. leta udje in dobrotniki donesli 1129 gld. 66 kr. Odškodnine za napravljena oblačila je družba sprejela 1638 gld., vkup torej 2767 gld. 66 kr. Stroškov je bilo 2435 gld. 67 kr. Ostalo je 331 gld. 99 kr., kateri znesek je dobro došel za letošnjo razstavo cerkvenih oblačil, ki so vredna malone 2000 gld.

Po poročilu je govoril navzoči č. g. Avg. Rössler iz reda redemtoristov o prednostih in zaslugah družbe za češčenje svetega Rešnjega Telesa. Mil. g. knezoškof so se zahvalili vsem dobrotnikom in prijateljem družbe in podelili navzočim svoj višjepastirski blagoslov.

Nato so otvorili in ogledali razstavo cerkvenih oblačil.

Naročajte in razširjajte „Mir“!

so vplačali 262 gld. 70 kr.; c) darovi 750 gld. 45 kr.; d) obresti od naloženega denarja 39 gld. 83 kr. Vkup 1498 gld. 96 kr. — Stroškov je bilo: a) Cerkvenemu predstojništvu v Kellerberg-u 100 gld.; b) cerkvenemu predstojništvu v Ljubnem 200 gld.; c) osrednji družbi sv. Bonifacija v Solnogradu 70 gld.; d) za tiskovine in poštnino 7 gld. 05 kr. Vkup 377 gld. 05 kr. Preostanek 1121 gld. 91 kr. Premoženja ima družba a) od leta 1895/6 568 gld. 89 kr.; b) od leta 1896/7 351 gld. 73 kr.; c) od leta 1897/8 1121 gld. 91 kr. Vkup 2042 gld. 53 kr. Udov bilo je v 60. farah vkup 1186. Podpisani odbor zahvaljuje se vsem častitim podpornikom in čast. udom, posebno pa čč. gg. duhovnikom za vse, kar so za družbo storili in prosijo, da naj tudi v prihodnje družbe ne pozabijo! Saj gre za božjo čast! V Celoveu, dne 17. sept. 1898.

Za odbor:

Anton Pelnař, Leop. Unterkreuter,
blagajnik. predsednik.

Iz Tolstega Vrha. (Slovenskih učiteljev ni!) Naši kmetje so spoznali, da je slovenska šola za slovenske otroke potrebna kakor ribi voda, da brez slovenske šole gotovo poginemo v morju tujine. Da se to zabrani, potegujejo se že dolgo za slovensko šolo v Tolstem Vrhu in v Ornečah. Kakšne zapreke in ovire nam v tem oziru delajo še šolske oblasti, je bralcem „Mir“-a že znano. Danes naj razjasnimo še nek ugovor proti slovenski šoli, katerega so tudi tukaj nasprotniki navajali, in kateremu se je čisto po nepotrebnem marsikateri kmet uklonil. Ta ugovor se glasi: slovenskih učiteljev ni in zaradi tega se ne morejo ustanoviti slovenske šole. Govori se, da je ta ugovor navajal celo c. kr. okrajni glavar Kreuter, kateremu slovenska šola tudi hudo mrzi in sicer nasproti odbornikom, ki so potem rekli: ako učitelja ne dobimo, pa naj ostane pri starem. Vedno stara pesem. Na vsak način hočejo iz kmeta izsiliti take besede, ugodne za prejšnje šole, in to je potem „želja ljudstva“. Res je sicer, da nimamo dosti slovenščine zmožnih učiteljev, a krivično je, to krivico navajati v dokaz za to, da bi na slovenski šoli ne dobili slovenskega učitelja. Saj ta trditev ni resnična. V dokaz nam je št. Jakobska občina. Ona je dobila dovoljenje za slovensko šolo v času, ko na Koroškem tudi ni bilo dosti slovenskih učiteljev, a šolske oblasti so morale poskrbeti za slovenske učitelje in so tudi priskrbele. Vidimo, da so tedaj taki ugovori le strašilne besede, da bi se kmetje zbal, zahtevati slovenskih šol. — V obče moramo priznati, da slovenskih učiteljev ni, še več, mi občutimo bridko to krivico ter odločno zahtevamo, da se to predrugači, da se odpravijo nečuvane krivice, ki se s tem godé naši mladini. Nezaslišano je, kar se dela z našo mladino. Poučujejo jo dostikrat učitelji, ki ne znajo besedice slovenski, učitelji, kateri otrok, in katerih otroci ne razumejo. Sami učitelji tožijo da ne dosežejo vspeha, a kje je vzrok temu, ne sprevidijo ali pa nočejo spoznati. Otroke kaznujejo, da so leni, a ubogi otrok ne more zato, da se ne more naučiti česar ne zastopi. Stariši pripovedujejo, da se otroci učitelja bojé, ker se ne morejo naučiti, čeravno se trpinčijo, da jim solze namakajo lice. To je prava mučilnica. Kaj takega je mogoče le na Koroškem, ker slovenskih učiteljev ni. Zgodi se tudi, da taki učitelji, vzgojeni v nemško-nacionalnem, prusovskem duhu in pijani mržnje do slovenskega národa, govoré pred slovenskimi otroci žaljivo o slovenski národnosti. Tako je tožil neki učitelj, opisujoč kranjsko deželo, da je žalibože le 5 odstotkov v njej naših (!) bratov Nemcev. In taki učitelji, ki trobijo popolnoma v nemško-nacionalen rog, poučujejo slovensko dečo. Ali potemtakem ne moremo zahtevati, da se na naših šolah nastavlja učitelji, ki bodo zmožni pravilne slovenščine, ne pa samo koroškega narečja. — Zakaj nimamo slovenskih učiteljev? Kdo je tega kriv? Gotovo tisti, ki imajo dolžnost skrbeti za učiteljski naraščaj in to so državne in deželne šolske oblasti. Ako država skrbi za učiteljski naraščaj sploh, mora skrbeti tudi za to, da so učitelji sposobni opravljati svojo službo. Na Koroškem mora tedaj gledati, da je dosti slovenščine zmožnih učiteljev, kajti nemški učitelj vendar ni zmožen poučevati slovenske otroke. Slovenski kmet plačuje ravno tako davek, kakor nemški. Zakaj se potem za njega manje skrbi? Ker nam nočejo dati slovenskih šol in zato tudi ne slovenskih učiteljev, zato pa se moramo gibati sami, se morajo gibati naši zastopniki ter zopet in zopet zahtevati kar nam gré, to je: slovenski mladini slovenske šole in slovenske učitelje!

Iz dravberske okolice. („Kmeti List“ in kmetje.) Ker sem že večkrat slišal govoriti o „Kmetem Listu“, sem postal radoveden in sem se hotel na lastne oči prepričati, ali je pravi prijatelj kmetov ali pa kriv prorok v ovčjih oblačilih. Dobil sem ga in nekoliko pregledal 8 številko. Kmalu sem videl, da je zadnje res. Že to se mi zdi sumljivo, da mu slovenščina ne teče gladko, ampak le tako, kakor bi „nemščino govoril“. Stvarnih po-

greškov in zavijanj v njem ne manjka. Tako prav zvito zavija resnico tožeč, da bomo morali svoje milijone Ogrom v žep vtikati, ker bo grof Thun brez državnega zbora sklenil z Ogorsko pogodbo, ki bo Ogrom v korist, nam pa v škodo. Res je to, žal, da je res. Ne vem pa, zakaj „Kmeti List“ ne pove, kdo je tega kriv, da se bo pogodba z Ogorsko morala skleniti brez državnega zbora. Zakaj ne pove, da je temu kriva le nezmožnost našega parlamenta delovati, mirno razpravljati? Še več: „Kmeti List“ hvali celo one poslanca, ki so došli z ropotanjem zabranili resno delovanje, zabranili tudi razpravo o pogodbi. Ko bi obstrukcije ne bilo, se bi bila že pred enim letom sklenila pogodba z Ogorsko na pravičnejši podlagi, kakor je dosedanja; kajti poslanci v večini vidijo krivico in bi bili glasovali le za pravično pogodbo. S tem bi bil avstrijskim kmetom neznosni davek znižan. Vprašam: kaj se pravi na eni strani tožiti, da ni državnega zbora, na drugi strani pa hvaliti one poslance, ki so vlado prisilili, da je deželni zbor zaključila? Ali ni to zavijanje, s katerim se meče kmetom pesek v oči? Kdor dela tako, ni kmeti prijatelj, ni oznanjevalec resnice. Naravnost smešno je to, da so po besedah „Kmetkega Lista“ vsega krivi „klerikalci“. „Klerikalci“ morajo biti krivi, da je Španjska izgubila vojsko; „klerikalci“ so krivi, da je leta 1866. nastala med Avstrijo in Prusijo vojska, — to vse seveda brez dokazov. Da le „Kmeti List“ tako trdi, je dovolj, je res, če tudi je zgodovinska resnica, da je to vojsko povzročil knez Bismark. Na tega velikega Nemca pač ne sme pasti nobena krivda, in sicer zato ne, ker je Nemec, ker ni „klerikalec“. Dobro vedo, da bo le malokateri pritrdil mnenju, da ni Bismark zakrivil nesrečne vojske, opravičuje ga „Kmeti List“ s tem, da pravi: ta vojska nam ni nič škodovala. Smešno! Ali ni škoda, da je moralo dati življenje toliko mladencev, ali ni škoda denarja, milijonov, katere smo morali plačati? In dežele nismo nobene izgubili? Ali res ne? Kaj pa Venecija? Na Laškem smo zmagali in smo vendar morali odstopiti Venecijo. Zakaj? Ker se je bila Pruska zvezala z Italijo. Ali ni to zopet zavijanje resnice? — Sedaj še nekaj, kar me je najbolj prepričalo, da „Kmeti List“ ni za katoliške kmete. Enostransko in grdo se mi zdi, govoriti toliko o cerkvenem premoženju, pa molčati o krivičnem premoženju posvetnih bogatašev, posebno židov, in zamolčati vsa dela krščanske ljubezni do bližnjega, za kar cerkev ravno porabi svoje premoženje. In kako nedostojno govori o cerkvenih milodarih! Ne, to me je popolnoma prepričalo, da je „Kmeti List“ pravi pravcati „lisjak“. Pogledal sem samo še uganko ter sem ga odložil, češ: list, ki hvali razgrajalec v državnem zboru, kateri so kmetu kradli denar iz žepa, list, ki gori za Bismarka, zagrizenega sovražnika Avstrije, list, ki hujska zoper škofo in cerkev, ni za nas kmeta, ki smo in ostajamo verni katoličani in zvesti Avstrijanci. „Km. Listu“ služijo črke „Mir“-a v to, da si sestavlja uganko; nas to veseli; nam je pa cel „Kmeti List“ uganka posebne vrste. V uganki je navadno skrita kaka resnica v „Kmetem Listu“ pod besedami skrita neresnica in laž. To je razložek! Zato pa kmetje, razširjajmo naš časnik „Mir“ in proč s „Kmetim Listom“.

Iz št. Janža pri Spod. Dravbergu.* Veselo so odmevali topiči po širni mislinski dolini ter naznanjali našemu kmetu národni praznik, naši šolski mladini pa slavnosten dan, ko bodo slavili našega milega, ljubljene očeta, našega vladarja Franca Jožefa I. 50 letnico slavnega vladanja. Dopoludne dne 28. avg. se je zbralo nenavadno veliko število ljudstva, ki je z ginjenim srcem poslušalo blage besede svojega župnika, ki jim je v kratkih, toda slikovitih potezah načrtal življenje milega vladarja. Blagoslovila se je tudi nova zastava, katero so tukajšnji dobrotniki po prizadevanju gosp. učitelja S. Srahotnika darovali šolski mladini v spomin 50 letnega vladanja našega presvitlega cesarja. Popoldne pa je bila šolska veselica. Na lepo ovenčanem prostoru pred šolskim poslopjem stal je govorniški oder ves v cvetju in zelenji ter trobojnicah. Godba zadoni in cesarska pesem se razlega od ust do ust. Gosp. nadučitelj pozdravi navzoče in razloži pomen današnje veselice. Šolska mladina deklamuje dobro izbrane domoljubne, kakor národne pesmi v veliko spodbudo in začudenje vseh navzočih. Tako je torej pokazala naša domača, na podlagi slovenskega jezika urejena šola svoje plove in uspehe v strmenje vsega navzočega občinstva. H kratkočasni šolski zabavi pa je prišlo tudi več odličnih gostov iz bližnjega Slov. Gradca. Ko se je na naši slovenski slavnosti po nepotrebnem hotela šopiriti tudi nemška beseda, se je oglašil naš vrli, neustrašeni, národni župan in rekel: „Tega jaz pa že ne dopustim, da bi se tukaj nemški govorilo. No zdaj bi že tú v št. Janžu začeli nemški zlobodirati. Tega ne pustim!“ Čujte tukaj vi župani, občinski in šolski odborniki v Tolstem Vrhu

* Zaradi pomanjkanja prostora zaostalo.

in Libeličah! Župan v št. Janžu si šteje v čast, da je Slovenec, da je njegova domovina slovenska, da so njegovi otroci slovenski, vi pa, ki ste le samo jedno dobro uro oddaljeni od zelenega Štajerja — toda že Korošci — vi pa si štejejo v čast, da bemo od vas vedno po časnikih kako „pravični“ da ste tistim, ki so vas izvolili, kako znate vedno zatirati svoj materin jezik, slovenščino, kako nam nočete dovoliti šol, kakoršnih mi zahtevamo, namreč na podlagi materinega slovenskega jezika, da bi se naši otroci mogli tudi kaj naučiti. Poglejte danes v št. Janž, kako je okinčan z národnimi zastavami, pridite in poslušajte našo mladino, kako govori gladko in dobro ne samo slovenski, temveč tudi nemški. Kako pa znajo vaši otroci, ki hodijo v nemške šole? Oni najbrž ne znajo niti slovenski, niti nemški — saj slišati jih nič ni, da bi se mogli prepričati sploh o kakem uspehu. Torej na dan z vašimi uspehi v vaših nemških šolah, če nočete zaostati za našimi slovenskimi šolami! Pa kaj? Saj to tako zastoj pričakujemo od naših nemškutarjev — ker bi se tedaj pokazale njih šole v pravi luči! Slovenskih šol se bojite, ker pač nočete, da bi se vaši otroci kaj koristnega za življenje naučili. Hočete sicer biti modri pri vašem sklepanju o šolskih zadevah — toda kaj pametnega pa vendar vzlic temu, da ste nemškutarji, le ne morete skleniti. Toda reči smem z našim pesnikom, da „prazne le so vaše steke“; mi bomo zahtevali svoje šole, dokler se le pisati in govoriti moremo; vi pa le tavajte še naprej v temi — mogoče, da enkrat še kaj modrejšega sklenete kot — nemško šolo za popolnoma slovenske otroke!

Iz Koprivne. (Sv. misijon. — Inštalacija.) Od 9. do 15. septembra zvečer se je pri sv. Jakobu vršila pobožnost, kakoršne v teh gorah še ni bilo. Dva preč. misijonarja iz Celja sta opravljala sv. misijon. Udeležba bila je od začetka zaradi nujne žetve in lepega vremena, pa zaradi oddaljenosti hiš od cerkve slaba, zadnje dni pa prav dobra. V nedeljo in zadnji dan bilo je nad 300 udeležnikov. Čez 400 se jih je obhajalo, tedaj razun domačih čez 100 tujih. 20 otrok je prejelo slovesno prvo sv. obhajilo. — Kako potrebni so misijoni, sledi iz tega, ker so ljudje celo uro dolgo pridige in nauke poslušali s tako pazljivostjo, da se nihče ni ganil. Naj bi se take izvanredne pobožnosti bolj pogostoma vršile na Koroškem, ki je za drugimi deželami v dobrem tako zaostala! — Dne 18. sept. je bila v fari, ki je 108 let samostojna, slavnost, ki je tudi stari ne pomnijo. Bila je prva inštalacija, odkar fara obstoji. Preč. g. dekanijski svetovalec Anton Kesnar je s čast. g. župnikom črnskim inštaliral dosedanjega g. provizorja za župnika. Nebo je bilo ta dan jako lepo. Za Koprivčane pa je bil ta dan vesel zato, ker se je bilo bati, da ne dobijo stalnega svojega dušnega pastirja, kar bi bilo za naš samotni kraj hudo. — Žalostno pa je za farno, da je že deset lepih kmetij razprodanih in se število ljudstva močno krči.

Iz Škofič. (Toča.) Dne 23. sept. zvečer okoli 9. ure nastal je hud vihar, bliskalo je tako, da se je električni ogenj vedno svital in smo mislili, da v kakšni bližnji vasi gori. Nakrat pa jame točo vsipavati in tako gosto, da je bilo v kratkem vse belo. Grmelo in treskalo pa je tako, da je vse klepetalo. — Prišla je toča od severne strani čez Trešče, Črešnje in Vogličce, ter nam ajdo močno omlatila, ki je poprej jako lepo kazala.

Iz spodnje žiljske doline. (Shod. — Boizen. — Strela.) Dne 8. septembra je naš gosp. deželni poslanec Grafenauer v Zahome pri „Richtig-u“ poročal svojim volilem iz Bistrice in Gorjan. Prav lepo, poljudno in zanimivo je govoril o delovanju deželnega zbora, kazal na njegove razprave, poudarjal národno-gospodarske zadeve in s tem zlasti pojasnil, zakaj je kmeti stan zabredel v tako žalosten položaj. Omenjal je g. poslanec raznih predlogov, ki so se stavili v korist kmetiškemu stanu. Lepi in dobri so vsi ti predlogi, zakaj se pa niso izpeljali? Ravno to je zabranila obstrukcija nemških liberalno-nacionalnih poslancev!! Omenjal je g. Grafenauer tudi, da naj odločno varujemo sv. vero kot katoličani, se potegujemo kot Slovenci za národne pravice, zlasti pa bodimo složni! Govoril je g. poslanec lepo in zanimivo, cela stvar je bila dobro premišljena; govor je napravil na vse navzoče viden vtis in sledila mu je živahna pohvala. Prav hvaležni smo svojemu poslancu. Naj bi se le tudi ravnali po njegovih besedah! Slovenci Ziljani! Postanimo bolj národno-odločni, ker v tem oziru še mnogo manjka. Ne zanašajmo se samo le na druge ter ne bodimo tako popustljivi, kakor smo bili pri zadnjih občinskih volitvah, ker ravno s tem si najhuje škodujemo, nasprotnikom pa pot do zmage pripravljamo. Pokažimo v prihodnje svojo odločnost na pravem mestu in ne zanemarjamo svojih svetih dolžnostij. — Že dalje časa je na Bistrici bolezen takozvana „Griža“. Ena žena in štiri otroci so v kratkem pomrli, in mnogo, posebno otrok, je še bolnih. — Koncem meseca avgusta je strela udarila v Kajžarjevo posestvo na

Bistrici, pa Bogu vsa zahvala, da ni vnela. Kaka strašna nesreča bi bila potem lahko nastala za že tolikrat s hudim obiskovano Bistrico! Bog nas obvaruj treska in hudega vremena! —t.

Iz Ojstrice v Solčavskih planinah. (Blagoslovljenje jubilejske kapelice sv. Cirila in Metoda.) Redko slavnost smo obhajali dne 5. sept. t. l. ob vznožji ponosne Ojstrice v divnih Solčavskih planinah. Mlado, toda nadebudno „Slovensko planinsko društvo“ ne bi bilo moglo na boljši način proslavljati petdesetletnice cesarjeve. Veliko veselje je zavladalo med našim ljudstvom, ko se je raznesla novica o sklepu „Savinjske podružnice slovenskega planinskega društva“, da se postavi na 1770 metrov nad morsko nižino se vzdiga Moličko planino kapelica, posvečena Materi božji in sv. Cirilu in Metodu. Toda še večja radost jih je obšla, ko je napočil dan slovesnega blagoslovljenja omenjene hišice božje. Že dne 4. sept. popoldne prihajalo je ljudstvo in gostje od vseh krajev na strmo goro. Ukusno okrašena kapelica napravila je na vsakega najboljši utis. Največ ljudstva in gostov pa je došlo dne 5. sept. zjutraj; med gosti je bil za slovensko planinstvo mnogozasluženi vseučilišni prof. g. dr. J. Frischauf. Ob 9. uri se je pričelo slovesno blagoslovljenje, katero je izvršil domači (lučki) č. g. župnik Fr. Lekše. Nato je daroval ravno isti gospod prvo-krat v teh planinah daritev sv. maše. Po slovesni prvi sv. maši stopil je č. g. župnik J. Dekosti na prag kapelice in nam v jako dovršenem govoru razložil pomen prelepe slavnosti. Po končani cerkveni slavnosti nastopali so razni govorniki na prostoru nad „Kocbekovo kočjo“. Č. g. župnik Jak. Aljaš nas je vspodbujal med drugim, da se držimo zvesto dveh svetinj vere in narodnosti, in hvaležno spominjamo svojih visokih jubilejantov sv. Očeta in cesarja, katerima smo postavili s prelepo kapelico trajen spomenik. Gosp. prof. Frischauf je proslavljal prevzvišenega kneza in škofa ljubljanskega. Domači č. g. župnik Fr. Lekše prav iskreno zahvaljuje svoje farane, da so tako pridno sodelovali in se niso bali trudapolnega in marsikrat nevarnega dela, ter s tem pokazali, da so, akoravno gornjanci, vendar zavedni in probujeni. — Naposled še zahvali g. nadučitelj Fr. Kocbek brez izjeme vse, ki so na ta ali oni način pripomogli in prispevali h kapelici in k tako lepo dovršeni slavnosti. Bog plati obilno! — Pri mizi smo slišali še različne lepe napitnice, izmed katerih omenim le ono gosp. dr. J. Frischauf-a, ki je med drugim rekel, da mu je ljubezen do Slovencev in tudi Hrvatov pridobila gostoljubnost in prijaznost teh dveh narodov. Zlasti je hvalil v tem oziru jugoslovansko duhovščino. Hvalil je Jugoslovane kot delavne in prave rodoljube, ki ne kažejo svoje ljubezni do naroda in domovine z ostudnim krikom in vikom in tekmovalnim popivanjem nemškega piva, kakor to delajo v novejšem času mnogi zaslepljeni in zapeljani Nemci, ki s takim ravnanjem nemštvu več škodujejo, kakor koristijo, in ki so na ta način nemško ime onečastili pred vsem svetom. To so besede, ki zaslužijo, da si jih nemški rogovileži zapišejo v svoje spominske knjige in se že vendar enkrat začnejo sramovati svojega sramotnega ravnanja ter uvažujejo lep nauk, ki jim ga daje pošten Nemec. Končaje svoj govor, napije slovenski duhovščini in Slovincem kot narodu, ki ima gotovo še slavno bodočnost. — Tako se je ta redka slavnost zares sijajno in vsem v zadovoljnost izvršila. Kapelica bode še v poznejših stoletjih ponos naroda slovenskega in bode pričala o probujenosti in pobožnosti sedanjega rodu. *Planinoljub.*

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Politični položaj je vedno bolj nejasen. V državnem zboru je velika zmedenost in vlada ne vé, kako naj spravi pod streho nagodbo z Ogersko. Liberalci si prizadevajo na vse načine, da vržejo Thun-ovo ministerstvo, katero naj podpira desnica. Slovenskim poslancem velja v teh kritičnih razmerah bolj kot kedaj: Bodite trdni, neizprosnih v varstvu narodnih pravic in potreb! — Liberalni trgovinski minister Bärnreither je odstopil. Na njegovo mesto je imenovan za ministra voditelj katoliške ljudske stranke, baron Dipauli. — Pri občinskih volitvah v Gradcu so vseskozi zmagali prusaški „heiloverci“ Volkove barve. Zmago v II. razredu so odločili c. kr. uradniki, ki so zoper vlado glasovali za nemško-nacionalne prenapetneže, menda v „zahvalo“ zato, da se jim je povišala plača!

Druge države. Nemški cesar odpotuje sredi tega meseca v sveto deželo, kjer bode nastopil z velikim sijajem. Obiskal bode tudi sultana. — Umrla je danska kraljica Lujiza, stara 81 let. — Kako postopati proti anarhistom, o tem se bodo pogovarjale razne države. Mislimo, da bodo vsa posvetovanja malo pomagala, dokler ravne vlade po brezverskih šolah že v mladini izpodkopljujejo vero in se tudi v zakonodaji prav nič ne ozirajo

na-njo marveč ji le nasprotujejo. — Na Francoskem močno vré. Prijatelji židovskega oficirja Dreyfus-a, ki je bil obsojen zaradi veleizdajstva, so dosegli, da se bode njegova zadeva še enkrat preiskala. Židje se te svoje zmage kajpak zelo veselijo. — Na Kitajskem je odstopil cesar svoj prestol stari svoji teti. Zgodilo se je to, kakor pišejo listi, pod ruskim vplivom.

Novičar.

Na Koroškem. (Duhovske zadeve.) Župnijo Št. Štefan ob Zilji je dobil č. g. Lovro Sever, župnik v Blačah; župnijo Šmarten v Preblju č. g. J. Kuneš, kaplan v Št. Urbanu. — Novoizvoljenega opata v Št. Pavlu preč. g. o. Gregorija Ehrlich-a je mil. g. knezoškof slovesno posvetil v nedeljo dne 9. t. m. — Na sv. Višarjah sklenili so romanje v nedeljo dne 2. t. m. Prišlo je na goro letos 18.000 romarjev.

* Zavod za slepce, ki se je letos ustanovil v Celovcu, je začel s prvim oktobrom svoje blagodejno delovanje. Šteje 18 otrok. — Koroško vrtarsko društvo začne dne 3. novembra poučne tečaje. Vpisuje se va-nje dne 25. oktobra. — Puškar Anton Antonič v Borovljah je dobil na razstavi v Mostah na Češkem prvo darilo za lovske puške. — Na Velikem Kleku (Zvonarju) je bilo letos 3460 hribolazcev. Lani jih je bilo več. — Notar K. Finschger se je preselil iz Šmohora v Fürstenfeld. — Koroški obrtniški shod je bil v Celovcu dne 8. in 9. t. m. Vršil se je v čisto nemško-nacionalnem duhu. — Železnico v Krško dolino otvorili so včeraj dne 9. t. m. — Okrajni komisar g. V. Klebel je imenovan za tajnika deželne vlade. — Cesar je dal za pogorelee v Ovčji vasi 1000 gld. podpore, požarni brambi v Prevaljah pa 80 gld. — Do konca avgusta bilo je v Celovcu zglašenih 14.333 tujcev. Umrlo je v istem času 446 oseb. — V Slovenskem Plajbergu padel je dne 30. sept. rudar Gregor Male v 70 metrov globok rov ter obležal mrtev. Zapustil je revno ženo s 3 otroci.

Na Kranjskem. Gospodinjstvo šolo c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani bodo otvorili dne 15. okt. s primerno slovesnostjo. — Na ljubljanskih gimnazijah je letos 923 učencev, na realki 415.

Na Štajerskem. Efektivno loterijo napravi odbor za zidanje nove predmestne župnijske in garnizonske cerkve sv. Magdalene v Mariboru. Loterija ima 400 dobitkov v vrednosti 10.000 kron in je vredna najtoplejšega priporočila, ker gré za zidanje res potrebne cerkve. Sedanja namreč nikakor ne zadostuje več velikim potrebam. — Pri višjem sodišču v Gradcu so zopet pregnali slovensčino! Slovenskima odvetnikoma g. dr. Krisperju in g. dr. Kušarju zabranili so govoriti slovensko, dasi sta zahtevala slovenske stranke. Tako postopanje zopet kaže, kakšen kruh nam režejo na višjih mestih. In slovenski poslanci naj še podpirajo vlado, ki se nikjer noče ozirati na naše najskromnejše zahteve? Vidi se pa tudi velika potreba slovenskega nadsodišča v Ljubljani.

Na Primorskem. Razmere pri sodnijah osvetljuje sledeči dogodek: Dne 27. sept. je bila pri goriški sodnji obravnava zaradi zaplembe „Soče“. Predsednik je obravnavo otvoril in vodil v laščini, zastopnika lista, ki je temu ugovarjal, zavrnil pa: „Tukaj ni uredništvo „Soče“!“ Ko je govornik izjavil, da pri razpravi ne more biti navzoč, dejal mu je predsednik Zörner: „Pojdite, kamor hočete.“ Zastopnik lista je odšel, obravnava se je vršila brez njega. Proti takemu slovansko večino v deželi začelemu postopanju laških sodnih uradnikov je uredništvo z brzojavko poslancem protestovalo in prosilo, naj se vendar edenkrat konec napravi takim turškim razmeram. — O naših pravicah jasno govori tudi to, da vlada že 14 let ne more prisiliti magistrata v Trstu, naj ustanovi slovensko ljudsko šolo. Zadnji rekurz Slovencev leži v prahu že štiri leta! Poslanci naj silijo, da ga reši! — Petdesetletnico mašništva je obhajal 9. oktobra v Gorici g. Fr. Zoratti. Od teh 50 let slušbuje že 48½ v Gorici kot kapelan pri sv. Ignaciju.

— **Domača banka.** Pod imenom „Kreditna in eskomptna banka — akcijska družba — v Ljubljani“ hoče „Splošno kreditno društvo“ v Ljubljani ustanoviti banko za vse naše pokrajine, t. j. za Kranjsko, Južno Štajersko, slovensko Koroško, Goriško, Istro in Trst. — Splošno kreditno društvo, registrovana zadruga z omejeno zavezo, začne poslovati s 1. oktobrom t. l. — „Splošno kreditno društvo“ delalo bode z vsemi močmi na to, da se prej ko mogoče ustvari bančna akcijska družba. — Glavni delež — pozneje delnica — znaša 100 gld. (§ 28. pravil določuje, da zamorejo biti izvoljeni upravnim svetnikom le tisti členi, ki so vplačali najmanj 10 glavnih deležev po 100 gld.). Delež naj se vplača takoj ali pa naj se vplača takoj vsaj 20%, ostanek pa osem dni po pozivu; vplača se po položnici ali osebno v pisarni na Dvornem trgu hiš. št. 3. v Ljubljani. — Pravila, pristopnice, položnice in vsa pojasnila se dobivajo brez stroškov od „Splošnega kreditnega društva“ v Ljubljani, Dvorni trg hiš. št. 3.

— **Nove razglednice** v korist družbe sv. Cirila in Metoda so izšle s podobo jugoslovanskega mecena, prevzvišenega škofa Josipa Jurija Strossmayer-ja, ter njegove katedrale, za katere je blagi vladika naprošen poslal po-

trebni sliki. Izdelane so v barvah prav krasno, ter se dobivajo pri gospici Ljudmili Roblek v Litiji (Kranjsko) proti predplačilu ali s poštnim povzetjem.

Vabilo.

— „Zveza slovenskih posojilnic“ ima svoj redni občni zbor v četrtek dne 27. oktobra 1898 ob 10. uri popoldne v sejni dvorani posojilnice v Celji. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Odobrenje letnega računa. 3. Poročilo društvenega tajnika in revizorja. 4. Slučajnosti. Opomba: Po § 11. društvenih pravil se smejo udeleževati občnih zborov pooblaščenici v „Zvezi“ stoječih posojilnic, pa tudi vsak zadržnik takšnih posojilnic. V Celji, dne 26. septembra 1898.

Odbor »Zveze slovenskih posojilnic«.

Slovenskim rodoljubom iz dežele in sosednih slovenskih pokrajin, ki dohajajo po opravkih v Celovec, naznanjamo, da se celovski Slovenci shajajo vsako sredo ob ½ 8. uri zvečer v gostilnici hotela „pri Sandwirt-u“, kjer imajo odmenjeno svojo „klubovo sobo“, prva vrata pri vходу na desno. — Slovenski gosti so nam vsikdar dobro došli!

Slovenci, zahtevajte povsod ter rabite samo vžigalice in svinčnike družbe sv. Cirila in Metoda!

V Celovcu dobijo se vžigalice in svinčniki „družbe sv. Cirila in Metoda“ v trafiki gospé Izop, kosarske ulice številka 7.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Sodišče Celovec. Dne 29. okt. ob 11. uri, izba št. 85. Posestvo Jan. Pradučnika p. d. Pirkerja v Valtivasi, vl. št. 22, d. ob. Valtavas. (5789 gld.)

Loterijske srečke od 1. oktobra 1898.

Dunaj 61 66 78 32 38
Gradec 60 25 38 84 63

Tržne cene v Celovcu

dne 6. oktobra.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	90	7	37
rž	4	95	6	19
ječmen	—	—	—	—
oves	2	35	2	94
hejda	4	60	5	75
turšica (sirk)	3	74	4	67
pšeno (kaša)	7	—	8	75
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	90	1	46
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 1 gld. 90 kr. do 2 gld. 10 kr. kisló 1 gld. 30 kr. do 2 gld. — kr., slama po 1 gld. 40 kr. do 1 gld. 75 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 72 kr. do 76 kr. kila, maslo in puter po 90 kr. do 1 gld. 20 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 121 do 160 gld.

Naznanila.

Dražbeni oklic.

E. 947/3 98.

Vsled sklepa z dne 26. sept. t. l., opravilna številka E 947/3 98., se bode prodalo dne 17. oktobra t. l., popoldne ob 10. uri v Vožnici, občina Vetrinje pri Celovcu, na javni dražbi:

30 kopic rži in 8 ulj bučel

Te reči se smejo ogledati dne 17. oktobra t. l. v času med 10. in ½ 11. uro popoldne v Vožnici pri posestniku po domače Lovrencu.

C. kr. okrajna sodnija v Celovcu, oddelek VII. dne 28. septembra 1898.

Tepke

najboljše vrste

se po ceni prodajajo v

Vila Sipper pri Žihpoljah.

Hiša,

v kateri se nahaja stara in vedno dobro obiskana gostilna s pekarijo, se zaradi smrti gospodarja takoj prodá. Naslov posestnice se izvé pri upravnistvu „Mira“ v Celovcu.

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu izšel je:

Mali Katekizem ali krščanski nauk,
cena 15 kr.

in
Veliki Katekizem ali krščanski nauk,
cena 40 kr.

Izvirnik potrdili so vsi avstrijski škofje, zbrani na Dunaju dne 9. aprila 1894.

Visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje ju je pripustilo z odlokom z dne 28. marca 1898, št. 7200, kot učno knjigo.

Srednji Katekizem ali krščanski nauk,
cena 32 kr.,

potrjen od vis. c. kr. ministerstva za uk in bogočastje z odlokom z dne 30. aprila 1898, št. 9940, kot učna knjiga.

Za obila naročila se priporoča

tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v Narodni šoli

družbe sv. Cirila in Metoda

v Velikovecu

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

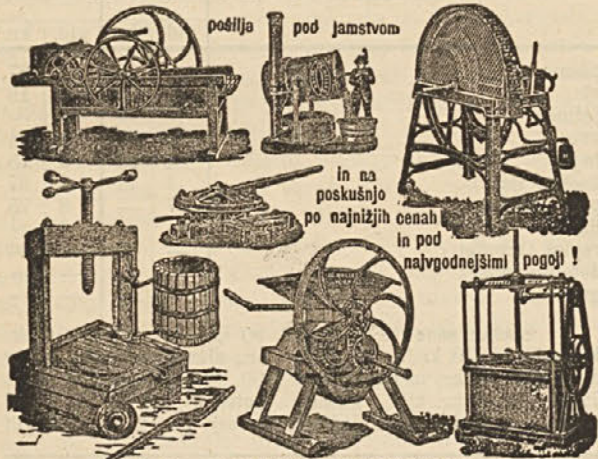
V hiši je dvorazredna ljudska šola, poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dne 3. novembra t. l. Plačila 8 gld. mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovecu na Koroškem.

Dečka, ki se hoče izučiti za kovača, vsprejme takoj Matija Novizansky, kovač v Hüttenberg-u na Koroškem.

VSİ STROJI ZA POLJEDELSTVO

Lito želene, surove ali priprave, za vse vrste strojev. Vse stroje in 100 strani obsežni cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj nastoj.

IG. HELLER, DUNAJ

Praterstrasse 24.

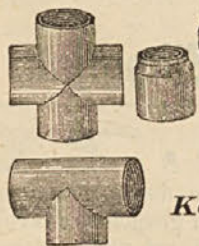
Preprodajalci se iščejo.

Les je na prodaj

v Kneži,

in sicer: 783 smrek, 511 mecesnov, 199 borovcev, skupaj 1493 dreves. — Licitacija bo v Kneži dne 20. oktobra 1898 ob 2. uri popoldne. — Vadij je 324 gld., izključna cena 3141 gld. a. v.

Pojasnila daje farni urad na Krčanjah, pošta Grebinj (M. Griffen) na Koroškem.

Velika zaloga
kovanih železnih cevij za vodovode

po tovarniških cenah pri

Konradu Proschu v Celovcu,
tovarna za kmetijske stroje.

Umetna gnojila za jesen!

Za sledeče cene — brezobvezno — se dobivajo:

Češka Tomaževa žindra, 19% fosforove kisline 2 gld. 72 kr.
Kainit Stassfurtov, z 12 1/2% kalija 2 " 55 "

v celih vagonih na celovski postaji.

Superfosfat, 19% fosforove kisline, ki se taja v vodi 4 " 75 "
Amonijak-superfosfat, 12% fosforove kisline, 5% dušika 6 " 50 "
Žveplenokisli amonijak, 20% dušika 13 " 50 "
Koščenica brez kleja, 30% fosforove kisline, 1% dušika 5 " 50 "

v celih, ali tudi mešanih vagonih na vseh koroških železniških postajah.

Če se razdeljujejo celi vagoni gornjih gnojil na celovškem kolodvoru, zvišajo se gornje cene za 10 kr. pri 100 kil; če se dobiva blago v skladišču, zvišajo se cene za 20 kr.

Umetna gnojila se razpošiljajo samo po poštnem povzetju, ali če se blago takoj plača.

Na posebno željo preiskuje kmetijsko kemično poskuševališče c. k. kmetijske družbe v Celovcu vsa našeta gnojila ter sme biti razlike: pri fosforovi kislini in kaliju za 1/2%, pri dušiku za 1/3%.

P. i. kmetovalce prosimo, da si gnojila za takoj ali za poznejše pošiljatve naročijo čim prej, najdalje pa do

15. septembra 1898 za žitna polja, 1. novembra 1898 pa za travnike, ker tovarne zbog preobilnih naročil blago pošiljajo še le v nekaterih tednih.

Zaloga umetnih gnojil c. k. kmetijske družbe za Koroško

pri J. M. Rothauerju v Celovcu, beljaška cesta št. 1.

Janez Schindler

c. kr.

imejitelj privilegija

Dunaj, III. Erdbergstrasse šte. 12.

pošilja zastoj in franko

cenike v slovenskem jeziku

z več kakor 300 podobami o vseh vrstah strojev in potrebščin za gospodarje itd. itd.

Cene nižje kakor povsod drugod!

Pošilja tudi na poskušnjo.

Jamči za dobro postrežbo.

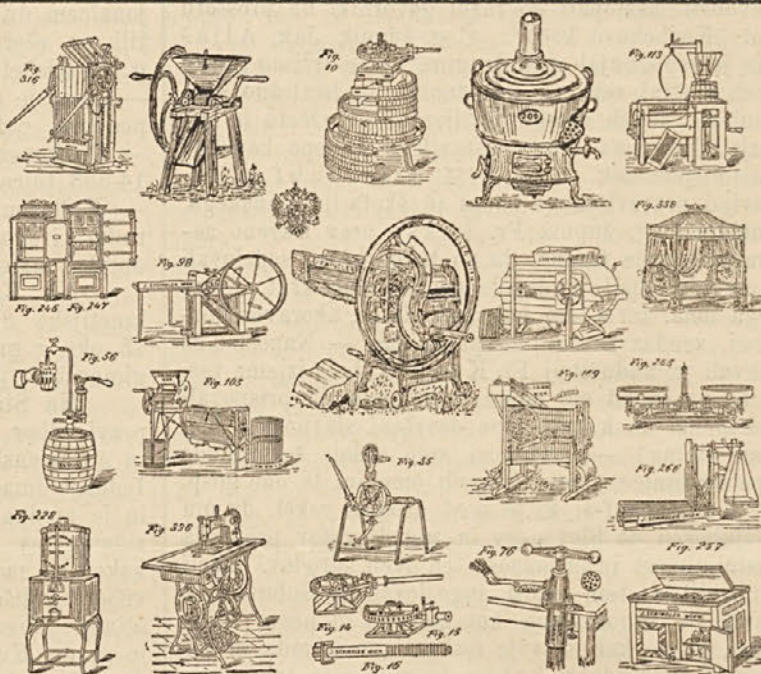
Dopisuje slovensko.

Išče spodobne, krščanske agente.

Obrača se naj naravnost na

Janeza Schindlerja,

Dunaj III/1. Erdbergstrasse šte. 12.

Slovenci in Slovenke!

Prava kava družbe sv. Cirila in Metoda, katero dobite v vsaki prodajalnici, daje najboljši okus in lepo barvo črni ali mlečni kavi, ako jo k isti rabite.

Zahtevajte torej le povsod to izborna domačo kavo.

Glavni zalagatelj: Ivan Jebačin, Ljubljana.

Na Najvišje povelje Nj. c. kr. apost. Veličanstva.

XXXII. c. kr. državna loterija.

Za zasebne dobrotelne namene tustranske državne polovice.

Le-ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno dovoljena — ima 12034 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 401.800 kron.

Glavni dobitki je:

200.000 kron.

Za izplačanje dobitkov jamčujejo dohodki c. kr. loterije.

Žrebanje je nepreklicno dne 15. decembra 1898. l.

Edna srečka stane 4 krone.

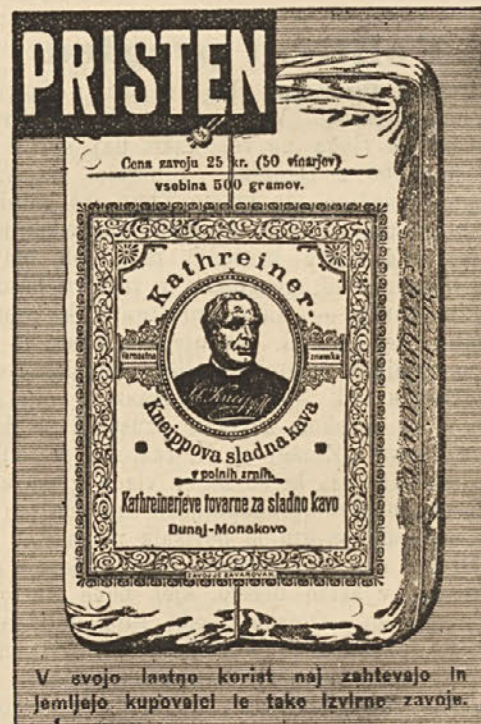
Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju I., Riemergasse 7, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti za žrebanje za kupovalce srečk zastoj.

Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. ravnateljstvo za loterijske dohodke.

Oddelk za državne loterije.

Mizarskega pomočnika vsprejme takoj Jan. Srebotnik, mizar v Libeličah. (Leifling bei Unterdrauburg.)

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le take izvrne zavojke.